

20 december 2022

Säkerställ att reform av bistånd sker enligt gemensamma åtaganden.

Bästa Johan Forssell,

Vi undertecknande organisationer vill först säga att vi ser fram emot konstruktiva samtal inför Sveriges olika ordförandeskapsroller och välkomnar de prioriteringar för demokrati, klimat, jämställdhet och rättsstatens principer, som regeringen fortsatt uttryckligen vill värna.

Regeringen har aviserat en reformagenda för biståndet med fokus på långsiktighet, transparens och effektivitet. Vi vill uppmana regeringen att genomföra en sådan reform på ett transparent sätt enligt Gemensamma åtagandena för stärkt dialog och samverkan inom utvecklingssamarbetet (GÅ), där regeringen bland annat åtar sig att:

- Skapa utrymme för civilsamhällesorganisationerna att föra dialog och utveckla informationsutbytet med regeringen i olika sakfrågor.
- I god tid informera berörda civilsamhällesorganisationerna om planerade eller pågående processer av större betydelse inom det svenska utvecklingssamarbetet.
- Samråda med berörda civilsamhällesorganisationer inför övergripande och principiella beslut om den svenska biståndspolitik.

Långsiktighet, transparens och effektivitet är områden som Sverige drivit under decennier och som regeringen kommer att kunna driva genom ordförandeskapet i det Globala Partnerskapet för Utvecklingseffektivitet (GPEDC). När Sverige tar fram en reformagenda måste den bygga på etablerad kunskap om vad som leder till resultat och utgå från redan gjorda åtaganden. Det vill säga principerna för ett effektivt utvecklingssamarbete:

- 1) Inkluderande nationellt ägarskap
- 2) Fokus på resultat
- 3) Inkluderande partnerskap
- 4) Transparens och ömsesidigt ansvarstagande.

Enligt ministern ska svenskt bistånd användas för att främja svensk export. Det är i strid mot internationella principer och erfarenheter om vad som är effektivt bistånd. Om biståndet knyts till givarlandets export har OECD forskning konstaterat att kostnaderna för mottagarna ökar med 15–30%. Det är inte ett modernt och effektivt sätt att använda biståndsmedel.

Vidare kvarstår andra frågetecken, exempelvis uttrycker regeringen i finansplanen (s.27) att: ”andelen bistånd som kanaliseras via civilsamhället ska öka på platser där civilsamhället effektivt genomför prioriterad verksamhet.” Detta behöver förtydligas och vi ser framemot en öppen och transparent dialog om vad som åsyftas.

En enig riksdag beslutade 2003 om politik för global utveckling och att alla politikområden ska bidra till en rättvis och hållbar global utveckling där rättighetsperspektivet och fattiga människors perspektiv sätts i centrum. Sedan Agenda 2030 tillkommit, tog den tidigare regeringen fram ett policyramverk för utvecklingspolitiken 2016. Detta gjordes i en konsultativ process och med ett tydligt remissförfarande. Att konsultera med civilsamhället är

sedan länge ett betydelsefullt inslag i den svenska politiska beslutsprocessen och är ett sätt att uppfylla beredningskravet i regeringsformen. Vi undertecknade organisationer efterfrågar samma tydliga process och tidplan för hur samrådet med civilsamhället ska äga rum och frågar regeringen, när kommer konsultation med civilsamhället äga rum?

Vi har stor förståelse för att de som drabbats av Rysslands invasion av Ukraina behöver Sveriges stöd. Men fokuset på närområdet kan komma att ske på bekostnad av andra regioner och kriser. Inte sedan andra världskrigets slut har så många människor varit på flykt i världen. Hunger, fattigdom och konflikter ökar i världen och klimat- och naturkriserna eskalerar. Globalt lever 828 miljoner människor idag i hunger och av dem är 345 miljoner akut hungriga. Om andra givarländer följer Sveriges exempel om närhetsprincipen, kommer denna typ av kriser förvärras, vilket kommer leda till instabilitet och ökad migration.

Slutligen, hur prioriteringarna ska göras är inte transparent för oss och vi efterfrågar mer kommunikation och mer dialog med regeringen i ett tidigt skede.

Vänligen,

Eva Ekelund, ställföreträdande chef Act Svenska kyrkan

Anna Stenvinkel, generalsekreterare ForumCiv

Martin Nihlgård, generalsekreterare IM, Individuell Människohjälp

Jesper Hansén, generalsekreterare MyRight

Karin Lexén, generalsekreterare Naturskyddsföreningen

Anna Sundström, generalsekreterare Olof Palmes Internationella Center

Niclas Lindgren, direktor PMU

Charlotta Norrby, generalsekreterare Svenska missionsrådet

Maria Nyberg, generalsekreterare Union to Union

Gustaf Lind, generalsekreterare Världsnaturfonden WWF

Anna Tibblin, generalsekreterare We Effect